

HET ZIJ ZOO

1

De bourgeois brengt (o sinistere rust) zijn leven in overeenstemming met zijn overtuiging; de voorname mensch weet, dat hij dit nooit zal kunnen.

2

De voorname mensch zou iedereen kunnen vrijspreken, behalve zichzelf; de bourgeois meent zich gerechtigd eenieder te kunnen beschuldigen en spreekt steeds zichzelf vrij.

3

De bourgeois kan iedereen verachten, behalve zichzelf; de voorname mensch veracht niemand, hij zal het hoogstens zichzelf doen. En dit iets ongeneeslijker dan de bourgeois zijn omgeving.

4

De bourgeois verliest zijn kleingeestige bitterheid zoodra het hem goed gaat; de voorname mensch is de altijd onvoldane zonder ooit bitter te zijn.

5

De bourgeois lijdt wanneer hem iets ontnomen wordt; de voorname mensch lijdt omdat hij een beroofde is.

6

De bourgeois neemt wraak op den voornamen mensch omdat hij zichzelf door hem voelt aangerand; hij bezwijnt hem. De voorname mensch neemt wraak wan-

SUBJECTIEVE NORMEN

neer het Leven wordt aangerand. — De bourgeois gelooft dat hij den voornamen mensch wel klein krijgt (*ook al ondervond hij twintig keer het tegendeel*); de voorname mensch verwacht nooit, dat hij den bourgeois nog eens klein krijgt.

7

De bourgeois tracht zijn vijand (in het materieele) te treffen; de voorname mensch gaat onder zijn vijanden rustig zijn gang.

8

De bourgeois kent slechts het „plezier” en gevoelt zich daarbij behagelijk („thuis”); de voorname mensch gevoelt zich ook in zijn „vreugden” een vreemde.

9

De bourgeois kan niemands leven een inhoud geven, alleen (o geruststelling) het zijne; de voorname mensch zou ieders leven een inhoud kunnen geven, alleen niet (bij wijze van spreken?) het eigene. „Wij ledigen ons aan ons eigen inhoud,” schreef Karel van de Woestijne en Nietzsche: „Das ist meine Armuth, dasz meine Hand niemals ausruht vom Schenken (das ist mein Neid).”

10

De bourgeois houdt op te verachten zoodra hij er zijn voordeel mee kan doen; de voorname mensch doet met niets zijn voordeel aangezien zijn waar niet rendabel is. „Man musz seine Leidenschaft in Dingen haben, wo sie heute niemand hat....” Hij veracht niet; hij glimlacht. Hij streepte „heute” door....

11

De glimlach van den bourgeois is altijd *dédaigneus*, en hij beschouwt dezen glimlach als zijn *récht*. De voorname mensch ervaart zelfs zijn superieursten glimlach als een zwakheid.

SUBJECTIVE NORMEN

12

Was habe ich gelernt bis heute? Mir selber aus allen Lagen heraus wohlzutun und anderer nicht zu bedürfen. (Nietzsche)